

ΠΡΑΜΑΝΤΑ

Διμηνιαία έκδοση του Συλλόγου Πραμαντιωτών Ιωαννίνων
Έτος Α', Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1995 - Αρ. φύλλου 1

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

Μια μικρή ομάδα χωριανών μας, που κατοικούμε στα Γιάννινα, μαζευτήκαμε ένα βράδυ του χειμώνα σ' ένα καφενείο της πόλης. Εκεί, ανάμεσα στ' άλλα, ήρθε και η συζήτηση για την ανάγκη έκδοσης μιας εφημερίδας, που θα γίνει η φωνή του χωριού μας προς τους απανταχού Πραμαντιώτες.

Ο τίτλος της; Ένας απλός τίτλος «ΠΡΑΜΑΝΤΑ», που σημαίνει πολλά για κάθε Πραμαντιώτη, ιδιαίτερα γι' αυτούς που γεννήθηκαν κι έζησαν τα πρώτα τους χρόνια στο χωριό κι αργότερα η ζωή τους πέρασε ν' αράξουν σε κάποια άλλη γωνιά της πατρίδας μας.

Τι θέλει ο κάθε χωριανός να διαβάσει μέσα στην εφημερίδα; Άλλος θέλει να ενημερωθεί για τις δραστηριότητες του συλλόγου μας, άλλος για τα νέα του χωριού και της κοινότητας, άλλος για την ιστορία του χωριού, για τοπωνύμια, για προσωπικότητες που πέρασαν απ' το χωριό και πολλά άλλα θέματα. Σε άλλους δίνεται η ευκαιρία, έναντι μικρού κόστους, να διαφημίσουν το εμπόρευσμά τους ή την τέχνη τους. Όλα αυτά, κι όσα ακόμη μας προτείνετε, θα προσπαθήσουμε να τα προβάλλουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο μέσα απ' τις στήλες της.

Η εφημερίδα μας αρχίζει την έκδοσή της με την οικονομική στήριξη του συλλόγου μας. Αισιοδοξούμε όμως, στο μέλλον να αποκτήσει την οικονομική της αυτοδυναμία, ώστε τα έσοδα του συλλόγου μας να διατεθούν και γι' άλλους σκοπούς. Αυτό θα γίνει με τις δικές σας συνδρομές, τις διαφημίσεις και πιθανές επιχορηγήσεις. Οι πρώτες συνδρομές άρχισαν να φτάνουν στην εφημερίδα μας, πριν ακόμη εκδοθεί το πρώτο φύλλο. Ακόμη, ζητάμε συνεργάτες, ανταποκριτές. Επικοινωνήστε μαζί μας, στείλτε μας τις ιδέες σας, γίνετε τακτικοί μας συνεργάτες.

Το πρώτο φύλλο της εφημερίδας μας, που θα βγει σε 1.000 αντίτυπα, θα σταλεί στους χωριανούς μας που κατοικούν κι έξω απ' τα

Συνέχεια στην 2η σελ.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Στις 25-2-95, ημέρα Σάββατο, πραγματοποιήθηκε ο ετήσιος χορός του Συλλόγου Πραμαντιωτών Ιωαννίνων στο κέντρο ΚΟΜΒΟΣ. Σύσσωμοι οι χωριανοί μας έδωσαν το «παρών», όπως άλλωστε κάνουν και σ' άλλες εκδηλώσεις του Συλλόγου. Το χορό μας τίμησε με την παρουσία του κι πρόεδρος της κοινότητάς μας κ. Κώ-

και στους μελλοντικούς στόχους του Συλλόγου. Τόνισε την ανάγκη ενίσχυσης της τράπεζας αίματος των πραμαντιωτών και την προβολή του χωριού μας με διάφορους τρόπους, ώστε να γίνει πόλος έλξης ξένων επισκεπτών. Κάλεσε ακόμη όλους να παρευρεθούν στην εκδήλωση της Καθαράς Δευτέρας, που θα γίνει στο μονα-

Ο πρόεδρος του Συλλόγου Χρ. Τσακτοίρας απευθύνει χαιρετισμό. Διακρίνονται από αριστερά τα μέλη Ευάγ. Μπούσης, Γ. Γιώτας, Γ. Δάφνης, Β. Αντώνης και Β. Καρακώστας.

στας Έξαρχος, ο οποίος και έδωσε συγχαρητήρια στα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου μας για την οργάνωση της εκδήλωσης.

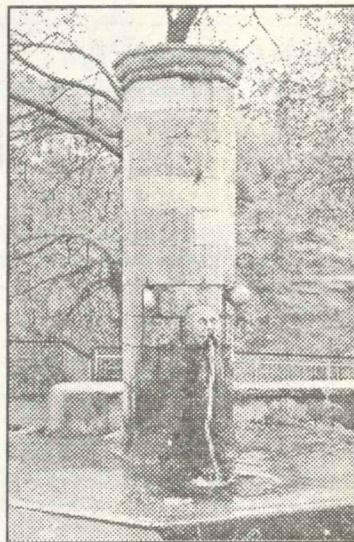
Ανάμεσα στους χωριανούς μας διακρίναμε και άλλους φίλους των Πραμαντιωτών, που διασκέδασαν μαζί μας.

Καρφίτσα δεν έπεφτε στη χωρητικότητα 300 ατόμων αίθουσα του κέντρου. Ο επίσης χωριανός μας Γιώργος Διαμάντης με το κλαρίνο του και τ' άλλα μέλη της ορχήστρας σκόρπισαν το κέφι σ' όλους μας μέχρι τις πρωινές ώρες. Ο πρόεδρος του Συλλόγου στο χαιρετισμό του αναφέρθηκε με συντομία στις δραστηριότητες

στην Αγία Παρασκευή στο χωριό μας. Σ' αυτή θα προσφερθούν πασολάδα - ελιές - λαγάνες - μουσική απ' το Σύλλογο.

Συντομος ήταν επίσης κι ο τρόπος πώλησης και κλήρωσης των λαχείων, ώστε να διατεθεί ο χρόνος για τη διασκέδαση. Τυχρός του πρώτου λαχνού (έγχρωμη τηλεόραση) ήταν ο χωριανός μας και παλιό μέλος του Δ.Σ. Νίκος Τσακούμης.

Ο Σύλλογος ευχαριστεί όλους, όσοι παρευρέθηκαν στον ετήσιο χορό μας, απ' τον οποίο και προέκυψε οικονομική επιτυχία για την πραγματοποίηση κι άλλων σκοπών του Συλλόγου.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΙΜΑΤΟΣ

Ένα χρόνο λειτουργίας κλείνει στις 2.4.95 η Τράπεζα Αίματος των Πραμαντιωτών. Η πρώτη προσπάθεια για την ίδρυση της ξεκίνησε απ' τους Πραμαντιώτες που μένουν στα Γιάννινα. Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας, ανταποκρινόμενο την επιθυμία πολλών χωριανών μας, οργάνωσε την πρώτη ομαδική αιμοδοσία στις 2 Απριλίου πέρυσι και συγκέντρωσε τις πρώτες 8 μονάδες (φιάλες) αίματος. Συγχρόνως ορίστηκε και επιτροπή αιμοδοσίας για να ελέγχει και να διαχειρίζεται το αποθεματικό, η οποία είναι τριμελής κι αποτελείται από τα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου μας.

- 1) Τσακτοίρας Χρήστο (πρόεδρος),
- 2) Δάφνη Γεώργιο (γραμματέας) και
- 3) Τάτση Αντώνιο (μέλος).

Η δεύτερη ομαδική αιμοδοσία έγινε στις 29.7.94 στο Πνευματικό Κέντρο της κοινότητας του χωριού μας. Σ' αυτήν ανταποκρίθηκαν άλλα 27 άτομα χωριανοί μας, οι οποίοι είτε διαμένουν στο χωριό μας είτε σ' άλλα μέρη της Ελλάδας και βρέθηκαν να περνούν τις διακοπές τους εκεί.

Κατά καιρούς επισκέφθηκαν τα νοσοκομεία της πόλης μας κι άλλοι χωριανοί μας κι ο συνολικός αριθμός των μονάδων έφτασε τις 48. Ευτυχώς οι ανάγκες των χωριανών μας σε αίμα μέχρι σήμερα ήταν μικρές.

Δόθηκαν μόνο 5 φιάλες σε χωριανούς μας που το χρειάστηκαν. Υπήρχαν και περιπτώσεις Πραμαντιωτών που είχαν ανάγκη αίματος και δε μας ζήτησαν, επειδή οι ίδιοι ή μέλη της οικογένειάς τους δεν ήταν αιμοδότες στην Τράπεζά μας. Με την ευκαιρία αυτή τονίζουμε ότι το αίμα θα δίνεται και στους μη αιμοδότες, γιατί πιστεύουμε ότι αν εμείς βοηθήσουμε το χωριανό μας που έχει ανάγκη, τότε κι αυτός ή άλλο μέλος απ' την οικογένειά του θ' ανταποκριθεί στο κάλεσμά μας μελλοντικά και θα δώσει αίμα για τους άλλους. Αλλά κι αν αυτό πάλι εί-

Συνέχεια στην 2η σελ.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Στις κοινοτικές εκλογές της 16-10-1994 στο χωριό μας είχαμε τα παρακάτω αποτελέσματα:
ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ: 2.657
ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ: 1.846
Έγκυρα: 1789, Λευκά: 30, Άκυρα 27
Εκλ. Τμήμα Πραμάντων (3 τμήματα)
» Χριστών (1 τμήμα)
» Ράχης (1 τμήμα)
» Αγ.Κων/νου (1 τμήμα)
ΣΥΝΟΛΟ 6 τμήματα

Μετά τις εκλογές αυτές προέκυψε το παρακάτω κοινοτικό συμβούλιο για την επόμενη τετραετία
Κων/νος Α. Έξαρχος, πρόεδρος
Δημήτριος Η. Καββέλας, αντιπρόεδρος
Νικόλαος Κ. Λάμπρης
Χρήστος Γκλιαβέρης
Βασίλειος Τσιλιγιάννης
Χρήστος Θ. Μολώνης
Γεώργιος Κ. Ρίνης

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ 1995

Ημερολόγια του τρέχοντος έτους 1995 εξέδωσαν οι μαθητές της Γ' Λυκείου Πραμάντων με μια ωραία φωτογραφία της Στρογγυλιάς χιονισμένης και η αδελφότητα Πραμαντιωτών Άρτας με μια ωραία φωτογραφία του γραφικού μοναστηριού μας της Αγ. Παρασκευής. Σημειώνω πως, όπως κάθε χρόνο, η αδελφότητα Πραμαντιωτών Άρτας διένειμε δωρεάν τα ημερολόγια στους χωριανούς μας.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

Στο χωριό μας σήμερα λειτουργούν:

ΠΡΑΜΑΝΤΑ

Εκδίδεται στα Γιάννενα
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ -ΕΚΔΟΤΗΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΩΝ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟ
Χρήστος Κ. Τσακίρας

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Γεώργιος Ιωάν. Γκιώκας, τηλ. 31456
Βασίλ. Δ. Καρακώστας, τηλ. 40284
Χρήστος Γ. Καρακώστας, τηλ. 92633
Νικήρ. Στ. Παπαθεοδώρου, τηλ. 21317
Χρήστος Κ. Τσακίρας, τηλ. 76937

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ,
ΕΠΙΤΑΓΕΣ-ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Δημήτριος Χρ. Τζαχρίστας
Μανδύη 7 - 4533 Ιωάννινα τηλ. 21358

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
Στη δ'νση του Συλλόγου:
Γοργοποτάμου 20 45221 Ιωάννινα
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Δρχ. 1500

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
Γ. ΔΟΥΒΛΗ
- Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ο.Ε.
28ης Οκτωβρίου 41
(Στοά Καμμένη)
Τηλ. 20.544 - 27.845
Ιωάννινα 454 44

Από τον Νικηφόρο Παπαθεοδώρου

Κ. ΕΞΑΡΧΟΣ	824	Χ. ΜΟΛΩΝΗΣ	426
»	92	»	104
»	70	»	107
»	70	»	96
»	1056	»	733

Παιδικός Σταθμός - Νηπιαγωγείο
6/Θ Δημοτικό Σχολείο
Γυμνάσιο - Λυκειακές τάξεις
1/Θ Δημοτικό Σχολείο Χριστών
1/Θ Νηπιαγωγείο Χριστών

ΕΠΙΔΡΟΜΕΣ ΛΥΚΩΝ

Τα τελευταία χρόνια, οι λιγοστοί κτηνοτρόφοι του χωριού μας, χειμωνιάτες και μετακινούμενοι νομάδες, έχουν να αντιμετωπίσουν τις επιδρομές στα κοπάδια τους πεινασμένους λύκων. Αγέλες, αποτελούμενες από ικανό αριθμό τέτοιων άγριων ζώων, έχουν εγκατασταθεί για πρώτη φορά μετά το Β' Παγκόσμιο πόλεμο στα μέρη μας και προξενούν τον όλεθρο και την καταστροφή.

Σχετικό με το κίνδυνο που διέτρεχαν παλιά τα κοπάδια των κτηνοτρόφων μας από τους λύκους είναι το άρθρο του χωριανού μας Νίκου Β. Καρατζή που δημοσιεύεται σε άλλη στήλη.

Συνέχεια στην 4η σελ.

★ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ

★ ΟΙΚΙΑΚΑ ΣΚΕΥΗ

★ ΕΙΔΗ ΔΩΡΩΝ

★ ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΕΣ

ΜΠΟΥΤΖΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ

ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΑΣ 5

ΤΗΛ. 22.712

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΓΕΝΙΚΗ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ Ο.Ε.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Γ. ΜΠΙΚΑΣ

Π. ΤΣΙΝΟΣ

Ν. ΝΟΥΤΣΟΣ

ΚΟΥΓΚΙΟΥ 9 Τ.Κ. 452 21

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΗΛ. 20.381 - 70.145

FAX 28.386

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΙΜΑΤΟΣ

Συνέχεια από την 1η σελ.

να αδύνατο, οι αιμοδότες της τράπεζας μας θα αισθάνονται την ηθική ικανοποίηση, ότι βοήθησαν έναν άρρωστο συχωριανό τους.

Εξ άλλου η Τράπεζά μας δε λειτουργεί με τους νόμους του τραπεζικού συστήματος, που διαχειρίζεται χρήματα καταθετών.

Σ' αυτό το σημείο πρέπει να γίνει ιδιαίτερη μνεία για δυο μέχρι τώρα αιμοδότες, οι οποίοι δεν είναι Πραμαντιώτες, είναι φίλοι του χωριού μας, κι έδωσαν αίμα για να ενισχύσουν την τράπεζά μας. Είναι ο Λέφας Βασιλείος κι ο Οικονόμου Κων/νος.

Τους ευχαριστούμε θερμότατα και σαν ένα μικρό δείγμα της συναίσθησης του χρόνου μας απέναντί τους, θα τους στέλνουμε την εφημερίδα μας να μαθαίνουν τα νέα του χωριού μας κάθε δυο μήνες.

Φίλε χωριανέ, η κοινότητά μας είναι μια μεγάλη κοινότητα, απ' τις μεγαλύτερες του νομού Ιωαννίνων και οι Πραμαντιώτες είναι διασκορπισμένοι σ' όλα τα μέρη της πατρίδας μας, απ' την Κρήτη μέχρι τον Εβρο. Αν σκεφτόμαστε και ενεργούμε ενωτικά, δε μας εμποδίζουν οι αποστάσεις. Μπορούμε να ενισχύσουμε την Τράπεζα Αίματος των Πραμαντιωτών και με τη δική σου συμμετοχή. Κάποτε ίσως βρέθηκες στην ανάγκη εξεύρεσης αίματος για σένα ή για δικό σου πρόσωπο.

Τότε ένιωσες το δίλημμα να ζητήσεις ή όχι τη συμπαράσταση των φίλων σου. Ορισμένοι απ' αυτούς σε βοήθησαν, άλλοι όμως πρόβαλαν κάποια δικαιολογία, για να σε αποφύγουν. Η τράπεζά μας έχει σκοπό να σε απαλλάξει από το δίλημμα αυτό και να προσφέρει ακόμη και τη ζωή, το πολυτιμότερο αγαθό, για όλους μας. Μπορείς δηλαδή να επισκεφτείς το πλησιέστερο στην κατοικία σου κέντρο Αιμοδοσίας και να δώσεις αίμα. Να τονίσεις όμως ότι πρέπει να πιστωθεί στην Τράπεζα Αίματος των Πραμαντιωτών — Κέντρο Αιμοδοσίας Νοσοκομείου Χατζηκόστα Ιωαννίνων. Ακόμη πρέπει να ενημερώσεις κι εμάς με τηλεφώνημα ή επιστολή ή την αδελφότητα της πόλης που κατοικείς. Εμείς θα έχουμε συνεργασία και με τις άλλες αδελφότητες των Πραμαντιωτών στην Άρτα, στο Αγρίνιο και στην Αθήνα. Κατά τις προηγούμενες αιμοδοσίες παρουσιάστηκαν χωριανοί μας να δώσουν αίμα, οι οποίοι άγγιζαν ή ξεπερνούσαν το όριο ηλικίας γι' αυτό το σκοπό, που είναι το εξηκοστό δεύτερο έτος. Αυτοί μας ενθαρρύνουν και μας θυμίζουν το χρέος μας έναντι των συνανθρώπων μας. Μας κάνουν να αισιοδοξούμε για το μέλλον αυτής της προσπάθειας.

Στις 2-4-95 οργανώνουμε ομαδική αιμοδοσία στα Γιάννινα. Αυτή θα πραγματοποιηθεί στο 3ο Δημοτικό Σχολείο Ιωαννίνων στις 10.30 π.μ. Παρακαλούνται οι υποψήφιοι αιμοδότες, που διαμένουν στην πόλη μας, να δηλώσουν συμμετοχή στα τηλέφωνα της επιτροπής 76937 (Τσακίρας), 28472 (Δάφνης) και 28247 (Τάτσης). Όπως και πέρυσι, έτσι και φέτος θα πραγματοποιηθεί και στο χωριό μας ομαδική αιμοδοσία, πιθανότατα τον Αύγουστο. Η ακριβής ημερομηνία θα γίνει γνωστή σε επόμενο φύλλο της εφημερίδας μας. Τελειώνοντας παραθέτουμε τους μέχρι τώρα αιμοδότες της Τράπεζας Αίματος των Πραμαντιωτών.

Αντωνάκης Ιωάννης Βασ.
Αντώνης Βασίλειος Δημ.
Αντώνης Δημήτριος Βασ.
Γεροδήμου Σταυρούλα Χρ.
Γιαννηρίζου Κατερίνα Χαρ.
Γιώτης Στέφανος Δημ. (2 φίλες)
Γκεσούλης Νίκος Δημ.
Γκιώκας Γεώργιος Ιωάν.

Δάφνης Γεώργιος Χρ.
Καλόγηρος Ευάγγελος Γεώργ.
Καραδήμα Βασιλική Αποστ.
Καρακώστας Βασίλειος Δημ.
Καρατζένης Νίκος Θεοδ.
Καρβέλας Αθανάσιος Γεωργ.
Κοντοδήμας Σπύρος Δημ.
Κονταξής Θεόφιλος
Κώτση Βικτωρία Χρ.
Λάμπρης Δημοσθένης Αλ.
Λέφας Βασίλειος
Λιανός Κων/νος
Μάργαρης Βασίλειος Αρ.
Μάργαρης Περικλής Σπ.
Μολώνης Νίκη Ιωάν.

Μολώνης Ιωάννης Σπ.
Μολώνης Θεόδωρος Δημ.
Μολώνης Σωτήρης Ζαχ.
Μερνάντζας Ιωάννης Αθ.
Μπουτζά Αγγελική Σπ.
Ντεκουμέ Βασίλειος Δημοσθέ.
Οικονόμου Κων/νος
Παπαθεοδώρου Νίκος Χρ.
Παππάς Ιωάννης Α.
Παππάς Σωτήρης Λ.
Ρίζου Μαρίνα Δημ.
Ρίνης Γεώργιος Κων.
Ρούκας Βασιλική Κων.
Ρούμπος Παναγιώτης Σπ.
Σιαπλουρά Κατερίνα Χρ.
Σιαπλουράς Θεόδωρος Στυλ.
Στάμου Λουκία Γεώργ.
Στάμος Ιωάννης Γεώργ.
Στάμος Αναστάσιος Γεώργ.
Τάτσης Αντώνης Σπ.
Τζαχρίστας Χρυσούλα Δημ.
Τραγουδάρας Λάμπρος Βασ.
Τσακίρας Χρήστος Κων.
Τσόδουλος Κων/νος Αθ.

Χ.Τ.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

Γιάννινα (χωριό, Άρτα, Αμφιλοχία, Αγρίνιο, Αθήνα κ.τ.λ.).

Συνέχεια από την 1η σελ.

Φροντίσαμε για το σκοπό αυτό να έχουμε όσες διευθύνσεις χωριανών μας μαζί με την αποστολή δεν είναι λίγα, θα περιμένουμε τη συνδρομή σας με τον τρόπο που αναφέρουμε σε διπλανή στήλη.

Τελειώνοντας εκφράζουμε την ελπίδα ότι οι αναγνώστες θα αγκαλιάσουν και θα στηρίξουν την εφημερίδα μας και ορισμένοι θα γίνουν συνεργάτες μας.

ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

— Επίκειται η δημοπράτηση έργου αξίας 33.000.000 δρχ. για την επισκευή και κατάλληλη διαμόρφωση των κελιών του Μοναστηριού της Αγίας Παρασκευής, ώστε να λειτουργήσουν ως ξενώνας μετά την ολοκλήρωση των εργασιών.

Τη σχετική δημοπρασία θα διενεργήσει ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτ. Τζουμέρκων.

— Βρίσκεται σε εξέλιξη και πρόκειται να ολοκληρωθεί σύντομα χρηματοδοτικό πρόγραμμα, από το οποίο η κοινότητα Πραμάντων προβλέπεται να λάβει τα εξής κονδύλια:

α) Ποσό 100 εκατομμυρίων δραχμών για την αξιοποίηση και εκμετάλλευση του Σπηλαίου Ανεμόρρυτας. Έχουν ήδη γίνει οι απαραίτητες ενέργειες και παραστάσεις από πλευράς κοινότητας και απομένουν η σύνταξη μελέτης ηλεκτροφωτισμού, και η δημοπράτηση του έργου και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου του Σπηλαίου.

β) Ποσό 75 εκατομμυρίων για την ανέγερση καταφυγίου ή ξενώνα.

Απολείπει η εξεύρεση οικοπέδου και η σχετική μελέτη, ώστε να ακολουθήσει η δημοπράτηση του έργου.

γ) Ποσό 35 εκατομμυρίων για τη συντήρηση μονοπατιών από Πετροβούνι-Σιράδα-Καλαρίτες-Ματσούνι-Πράμαντα.

Στις ανωτέρω πιστώσεις συμμετέχουν η Ευρωπαϊκή Ένωση με 75% και ο ΕΟΤ με 25%.

— Τον επόμενο μήνα Μάρτιο πρόκειται να ανακοινωθούν οι χρηματοδοτήσεις του ευρωπαϊκού προγράμματος LEADER. Για το σκοπό

αυτό ο πρόεδρος της κοινότητας κάλεσε τον πρόεδρο της αναπτυξιακής εταιρίας ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε. να επισκεφθεί τα Πράμαντα με κλιμάκιο της Εταιρίας και να ενημερώσουν τους κατοίκους για τις δυνατότητες χρηματοδότησης τουριστικών επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων. Ο πρόεδρος της κοινότητας θα προτείνει για χρηματοδότηση από το LEADER τη συντήρηση και ανάπλαση του ιστορικού και εμπορικού κέντρου του χωριού από τον Μάγαιρα μέχρι τις Πέντε βρύσες. Επίσης θα εξετάσει αν υπάρχουν δυνατότητες ένταξης και άλλων έργων σ' αυτό το χρηματοδοτικό πρόγραμμα.

— Το Κοινοτικό Συμβούλιο έλαβε απόφαση σύστασης στην κοινότητα νομικού προσώπου με την επωνυμία ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ.

Για τη διοίκηση, τους σκοπούς και τις δραστηριότητες του πνευματικού κέντρου θα επανέλθουμε μετά την έγκριση της απόφασης από τη Νομαρχία Ιωαννίνων.

— Στις 25/2/95 το κοινοτικό συμβούλιο συζήτησε και αποφάσισε επί προτάσεις του προέδρου τη σύσταση στην κοινότητα Πραμάντων του προέδρου τη σύσταση στην κοινότητα Πραμάντων νομικού προσώπου με την επωνυμία κοινοτική επιχείρηση τουριστικής και πολιτιστικής ανάπτυξης.

Τους σκοπούς και τις δραστηριότητες της επιχείρησης θα δημοσιεύσουμε μετά την έγκριση της απόφασης από την Νομαρχία Ιωαννίνων και τη δημοσίευσή της στην εφημερίδα της κυβέρνησης.

Μικρά και χαριτωμένα...

ΥΠΕΡ

ΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ρώτησε κάποιος ένα χωριανό μας οικοδόμο αν πήγε καλά η χρονιά κι αν έβαλε πολλά ένσημα στο Ι.Κ.Α.

— Καλά πήγα, απάντησε. Έβαλα κι κάμποσα απ' αυτά τα υπέρ αναγνώστ.

Προφανώς «υπέρ αγνώστων» ήθελε να πει.

ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΕ

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ

Οι χωριανοί μας δημιούργησαν παράδοση με τα περίπτερα στην Αθήνα. Πολλοί μάλιστα δημιούργησαν όχι ευκαταφρόνητες περιουσίες. Μέχρι και πρόεδρο του σωματείου τους έχουν χωριανό μας. Ο νεαρός όμως άνεργος του χωριού, όταν του πρό-

Χ.Τ.

Επιστολές

Από τον πρόεδρο της κοινότητας Πραμάντων λάβαμε και δημοσιεύουμε την παρακάτω επιστολή:

Πράμαντα 2/2/1995

Προς τον Πρόεδρο του Συλλόγου Πραμαντιωτών Ιωαννίνων

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, χάρηκα ιδιαίτερα όταν με πληροφορήσατε, ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου αποφάσισε να εκδώσει εφημερίδα.

Μαζί με τη χαρά μου παρακαλώ επιτρέψτε μου να εκφράσω σε σας προσωπικά, τα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου και στους λοιπούς συντελεστές αυτού του εγχειρήματος τα ειλικρινή μου συγχαρητήρια και τις θερμές ευχές μου για την επιτυχία της εφημερίδας των Πραμαντιωτών. Θέλω δε να σας διαβεβαιώσω κ. πρόεδρε ότι θα σταθώ αρωγός τόσο στη συγκεκριμένη προσπάθεια της έκδοσης της εφημερίδας, όσο και γενικότερα σε όποιες δραστηριότητες του Συλλόγου σας θα μπορούσα να φανώ χρήσιμος.

Ελπίζω ότι η προσπάθειά σας θα εκτιμηθεί και θα αξιολογηθεί σωστά από τους απανταχού πραμαντιώτες διότι, απ' ενός μεν η προσπάθεια αυτή απαιτεί κόπο και χρήμα, το οποίο είναι γνωστό ότι δεν περισσεύει στο ταμείο σας και απ' ετέρου η υπό έκδοση εφημερίδα έρχεται να καλύψει ένα υπαρκτό και ανεπιθύμητο κενό. Η εφημερίδα θα πληροφορεί και θα ενημερώνει τους χωριανούς για γεγονότα και δραστηριότητες τοπικού και κοινού ενδιαφέροντος, θα προβάλλει τη δράση της κοινότητας, των αδελφοτήτων, της εκκλησίας, των πολιτιστικών και λοιπών σωματείων, καθώς και τις απόψεις και σκέψεις όσων θα ήθελαν να τις δημοσιεύσουν. Προ παντός όμως θα δίνει στους ταξιδεμένους και απόδημους Πραμαντιώτες, μαζί με την πληροφόρηση, και την ευκαιρία να νοσταλγούν παλιές καλές αλλά και σκληρές εποχές στην γενέθλια γη. Θα ξυπνάει και θα ζωντανεύει στους μεγαλύτερους την επιθυμία για ένα αντάμωμα στον Πλάτανο και θα εξοικειώνει τους νεότερους με την ιστορία και τα πολιτιστικά στοιχεία του τόπου της καταγωγής τους.

Εύχομαι και πάλι στη Συντακτική Επιτροπή καλή επιτυχία, ώστε αυτή η εφημερίδα να είναι η συμπαθέστερη στα χέρια των ανανγνωστών της.

Με εξαιρετική τιμή

Ο πρόεδρος

Κ. Έξαρχος

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Χ. ΔΑΦΝΗΣ

Χειρουργός
Οδοντίατρος

Μουλαίμιδου 5

Ιωάννινα

Τηλ. 28.472

40.367

χρυσά - αργυρά
ωρολογία

ΜΠΟΥΤΣΗΣ

ΑΒΕΡΩΦ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ 2 - ΤΗΛ. 22.826 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Ο γνήσιος νέος Τζουμερκιώτης βιολίστας και τραγουδιστής από τα Πράμαντα αναλαμβάνει με υπευθυνότητα γάμους, βαφτίσια, πανηγύρια, χορούς συνεστιάσεις, αραβώνες και οποιαδήποτε άλλη διασκέδαση.

ΜΠΟΓΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

τηλ. 0651-26020 Γιάννενα

και

0659-61052 Πράμαντα

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Συνέχεια από την 2η σελ.

ΚΑΙΝΟΥΡΙΑ ΒΙΒΛΙΑ

— Ο δικηγόρος Κων/νος Α. Τσιλιγάννης που ζει στη Θεσσαλονίκη εξέδωσε το βιβλίο «Τουρκοκρατούμενη Άρτα και κλήρος».

— Ο φιλόλογος-παιδαγωγός Αναστάσιος Κ. Ράπτης από τους Χουλιάρδες εξέδωσε το βιβλίο: «Αγιοάτες και τσαμπιάδες των Τζουμέρκων».

— Ο συνταξιούχος επιθεωρητής Δημ. Εκπ/σης Στέφανος Φίλος, από την Άγναντα, εξέδωσε το βιβλίο: «Τζουμέρκοι».

— Ο φιλόλογος-Θεολόγος καθηγητής Δημήτριος Καλούσιος, απ' το Ματσούκι, εξέδωσε το βιβλίο: «Το Ματσούκι και Ιωαννίνων» Βλαχόχρη στα Τζουμέρκα της Πίνδου σε 2 τόμους (ιστορία-Λαογραφία).

— Ο φιλόλογος καθηγητής Δημήτριος Ε. Ράπτης εξέδωσε το βιβλίο: «ΛΑΪΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ, ΕΝΑΣ ΑΝΕΚΔΟΤΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣΟΦΙΚΟΣ ΜΑΓΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΟΥ 19ου μ.χ. αιώνα» που παρουσιάζει το χειρόγραφο του χωριανού μας Γάκη Λαλή.

ΠΡΟΚΗΡΥΧΤΗΚΕ ΜΙΑ (1) ΘΕΣΗ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΟΝ ΠΑΙΔ. ΣΤΑΘΜΟ ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ

Με απόφαση του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, προκηρύσσεται η πλήρωση τετρακοσίων ενενήντα (490) κενών οργανικών θέσεων κλάδου ΥΕ Βοηθητικού Προσωπικού Μαγειρείου και ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Βοηθητικών Εργασιών σε Κρατικούς Παιδικούς και Βρεφονηπιακούς Σταθμούς της χώρας.

Συγκεκριμένα για τη Νομαρχία Ιωαννίνων προκηρύχθηκαν ένδεκα (11) θέσεις, για τους παρακάτω Παιδικούς Σταθμούς:

Κ.Π.Σ. Πραμάντων: Μια (1) θέση ΥΕ Βοηθητικού Προσωπικού Μαγειρείου.

Μετά τη συνταξιοδότηση του ιερέα π. Γεωργίου Α. Λάμπρη, χωρίς πατά έμεινε η ενορία μας. Οι κάτοικοι εξυπηρετούνται, ως τώρα, εκ περιτροπής απ' τους τρεις ιερείς των Χριστών.

Αυτό όμως που γίνεται ως τώρα πρέπει να θεωρηθεί ως προσωρινή λύση. Τα Πράμαντα, το μεγαλύτερο χωριό των Τζουμέρκων, πρέπει να έχουν πατά μόνοι τους εκτός των άλλων να διαθέτει και τυπικά και ουσιαστικά προσόντα.

Οι αρμόδιοι ας κινηθούν και ας φροντίσουν ώστε γρηγορότερο δυνατόν τα Πράμαντα να έχουν τον δικό τους ιερέα.

Συγκοινωνιακά

Η οδική σήμανση Ιωαννίνων-Πραμάντων τόσο η παλιά όσο και η νεότερη που τοποθετήθηκε είναι ελλιπής και ως επί το πλείστον λανθασμένη.

Η μη λειτουργία του παρακαμτήριου δρόμου των Αγνάντων και των Κτιστών, μέσω Συγγενών, προσθέτει αρκετή ταλαιπωρία σ' όσους ταξιδεύουν με λεωφορείο.

Απαράτηρη θα ήταν ένας-δυο καθρέφτες σε επικίνδυνες στροφές του χωριού μας. Τους χειμωνιάτικους μήνες με-

γάλη θα ήταν η υπηρεσία που θα προσφέρει αν υπήρχε έστω και ένας συντηρητής του δρόμου Ιωαννίνων-Πραμάντων.

Με την ανάληψη των καθηκόντων του νέου Κοινοτικού Συμβουλίου του χωριού μας στη μεγάλη αίθουσα του πνευματικού κέντρου έγινε αγιασμός απ' τον ιερέα π. Βασίλειο Τάτση και σύντομος χαιρετισμός απ' τον νέο πρόεδρο του χωριού μας κ.Κων/νο Αθ. Έξαρχο. Ακολούθησε εκλογή αντιπροέδρου.

Τον τελευταίο καιρό πέθαναν οι χωριανοί μας:

Πάνος Ν. Νούτσος στην Άρτα
Μικρή κόρη Αθ. Γουβα σε βρεφική ηλικία στην Αθήνα
Κων/νος Π. Γεροδήμος στα Γιάννενα
Παντελής Στάμος στην Άρτα
Δημήτριος Β. Βάνας στον Τσάπελα
Αγαθή Κ. Σακκά
Ουρανία συζ. Θύμιου Σιαπασούρα
Δημήτριος Γκόγκος στην Αθήνα
Πηνελόπη Ι.Ν.Λάμπρη στα Γιάννενα
Αικατερίνη συζ. Δημ. Ρίνη στα Γιάννενα
Μιλτιάδης Τσίρκας στα Γιάννενα

Κακοκαιρία

Η μεγάλη κακοκαιρία των πρώτων ημερών του νέου χρόνου είχε σαν αποτέλεσμα βλάβες στο υδρευτικό δίκτυο κοντά στην πηγή «Αγκάθι», βλάβη στο δίκτυο της ΔΕΗ, καταπτώσεις στον αμαξινόδρομο και διακοπή της συγκοινωνίας και ακόμα βλάβη στον αναμεταδότη που έχει τοποθετηθεί κοντά στην εκκλησία του Αγ. Γεωργίου Συρράκου, για να μπορούν οι κάτοικοι της περιοχής να βλέπουν οριζομένη κανάλια της τηλεόρασης. Το χιόνι στο χωριό ξεπέρασε τα 30 εκ.

Με πρωτοβουλία λίγων χωριανών βρέθηκαν τα ερείπια ενός παμπάλαιου ξεκαμένου ναού κοντά στις «Κρανές» κάτω από τον επιβλητικό όγκο των Τζουμέρκων σε γραφικότητα τοποθεσία.

Πρόκειται - σύμφωνα με το βιβλίο «ΔΟΚΙΜΙΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΠΕΡΙ ΑΡΤΗΣ ΚΑΙ ΠΡΕΒΕΖΗΣ» του Σεραφείμ Ξενοπούλου (Αθήνα 1884)-Περί μικρού ναού του Αγ. Δημητρίου, μονόχωρης Βασιλικής που οι χωριανοί μας αποκαλούσαν «Ασπροκκλησιά» και μ' αυτό το όνομα τη θυμούνται ακόμα. Κανένας, βέβαια, απ' όσους ζουν σήμερα δεν την θυμάται όρθια. Λένε όμως οι γέροντες πως έχουν ακουστά ότι στο χώρο που περιβάλλει την εκκλησία ήταν κοιμητήρι και ακόμα λένε πως οδηγούσε απ' την είσοδο στο εσωτερικό της μια μικρή σκάλα.

Επί των ερειπίων αυτού του ναού στις 13 Αυγ. 1993 τελέστηκε θεία λειτουργία παρουσία αρχιετών πιστών και γράβηκε η ιδέα ξαναχτισίματος της εκκλησίας, εκ βάθρων. Συγκεντρώθηκαν τα πρώτα χρήματα με εισφορές πιστών και με δωρεές χωριανών μας και ήδη ο ναός χτίζεται με πέτρα στο ίδιο μέρος. Τον Αύγουστο του 1994 ξαναλειτούργηθηκε ο ναός και τώρα απομένει να ολοκληρωθεί το χτίσιμό του. Η διαδρομή απ' το χωριό ως το εκκλησάκι δια μέσου του δάσους του Μαγκοπούλου είναι μαγευτική και η πρόσβαση εύκολη με κάθε μέσο.

ΠΕΤΡΟΣ Κ. ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ

Ο τελευταίος των Μεγάλων

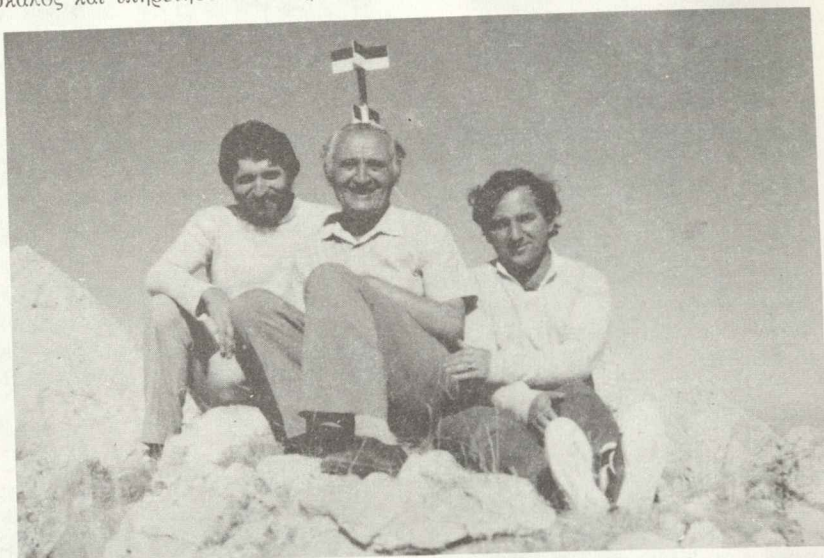
«Φεύγουμε εμείς το έργο μας για την πατρίδα μένει»
Δ. ΣΟΛΩΜΟΣ

Με τις αρχές του χειμώνα έφυγε, για τ' αγύριστο ταξίδι, από κοντά μας ο αγαπητός σ' όλους Πέτρος.

Γεννήθηκε στο Μιχαλίτσι Ιωαννίνων το έτος 1922 σπούδασε στην Παιδαγωγική Ακαδημία Ιωαννίνων δάσκαλος και υπηρέτησε στα Δημοτικά

έκαναν ν' αντλεί απεριόριστες δυνάμεις, σαν τον μυθικό Ανταίο, και να τις μετατρέψει σε έργα αγάπης και χαράς.

Δεν υπήρχε βουνό, ποτάμι, δάσος που να μην το επισκέφθηκε, ξαγκλήσει και αρχαιολογικός τόπος που να μην έσκυψε πάνω τους με σεβασμό και περισκεψη. Δεν είχε την τύχη την καλή να είμαι μαθητής του όπως πολλά πραγματιωτόπουλα που διαπρέπουν σήμερα στις επιστήμες και στις τέ-

Στην κορφή της Στρογγυούλας.
Ν. Καρατζέννης, Π. Κωτούλας, Ν. Παπαθεοδώρου

Σχολεία Καμιά, Πραμάντων, Φράξου, Πλατάνου και Σεβαστιανού Εδέσσης. Παντρεύτηκε την Μαριάνθη Χ. Λάμπρη απ' τα Πράμαντα με την οποία απέκτησε δυο κορίτσια τη Νίκη και τη Ρίνα που υπεργαστούσε και ευτύχησε να δει και εγγόνια.

Ο Πέτρος ήταν άριστος δάσκαλος, πολυμαθής, ενθουσιώδης, «καλός κ' αγαθός», ευαίσθητος και διαπνεόμενος ως τα μύχια της ψυχής του από ανθρωπιστικά και δημοκρατικά ιδέες. Τον διέκρινε υπέρτατη αγάπη προς το παιδί και το κοινωνικό σύνολο που υπηρέτησε με ζήλο αξιοθαύμαστο. Πρωτοστάτησε σε πολιτιστικές, πνευματικές και άλλες κοινωνικές εκδηλώσεις.

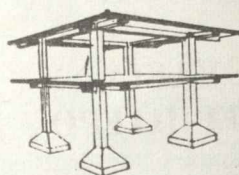
Παιδί της φύσης και ο ίδιος την έζησε από κοντά και την αγάπησε με πάθος. Αγνός φυσιολάτρης, δεινός οδοιπόρος, ακούραστος ορειβάτης. Η ευαισθησία του προς το περιβάλλον και η βαθύτατη χριστιανική του πίστη τον

χνε.Είχα όμως την υπέρτατη ευτυχία να συνδεθώ μαζί του με αγνή φιλία, να τον νιώθω σαν πατέρα και δάσκαλό μου και να μου εμφυσήσει την αγάπη προς τη φύση, προς την έρευνα, προς τα ακατάλυτα ελληνικά ιδανικά.

Οι χωριανοί του, όταν συνταξιοδοτήθηκε, εκτιμώντας τον αδαμάντινο χαρακτήρα του και τις απεριόριστες αρετές του τον εξέλεξαν πρόεδρο του χωριού τους. Δεν πρόλαβε όμως να ολοκληρώσει το μεγαλόπνοο έργο του. Τύχη σκληρή τον καταδίκασε σε βασανιστική ασθένεια που τον κράτησε εξ(6) ολόκληρα χρόνια κλεισμένο στο σπίτι του. Στο διάστημα αυτό η συμπαράταση του οικείου του ήταν συγκινητική. Ο θάνατος ήρθε, θάλεγα, σαν απολύτρωση στον καμμένο τον Πέτρο. Ο ακαταγώνιστος φυσιολάτρης, ο Μεγάλος δάσκαλος, ο «αετός των Τζουμέρκων» έφυγε για πάντα από κοντά μας.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Γιώργος Ιστατιάδης
Πολιτικός Μηχανικός
Δ. Π. Θ.

Τοπογραφικά - Μελέτες - Επιβλέψεις - Κατασκευές

Βάσω Χρυσή
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός
Δ. Π. Θ.

Πηρουέλλα 5, Ιωάννινα
ΤΗΛ: (0651) 79394 - 30892

ΠΡΑΜΑΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LEADER

Ευκαιρία και δρόμος Ανάπτυξης

Η Πράμαντα όμως των «Τζουμέρκων» βρίσκεται εκεί! Να αγναντεύει την χιονισμένη κορυφή της «Στρογγυούλας», να ακούει τα κελαϊδίσματα των πουλιών της και τα βελάσματα των ζώων της, να υπερηφανεύεται για τον «Αράπη της», τον μοναδικό της Αράπη από το στόμα του οποίου δροσίστηκαν γενεές και γενεές συμπατριωτών. Ζει λοιπόν και θα ζει, παρά τα προβλήματα της σύγχρονης εποχής, έστω και ως τόπος για τους περισσότερους προσκυνητάς και αγάπης ως ιδιαίτερης Πατρίδας!

Πολλά είναι τα αίτια που συνετέλεσαν στο να διατηρεί ακόμη το χωριό μας χαρακτηριστικά βιώσιμης τοπικής κοινωνίας. Κανείς δεν αμφισβητεί ότι αποτελεί το «Κέντρο» όλων των άλλων μικρών τοπικών κοινωνιών των Δυτικών Τζουμέρκων. Είναι η πρωτεύουσά των. Κανείς δεν αμφισβητεί ότι η αγάπη όλων των συμπατριωτών για τον τόπο που πρωταγίασαν το φως του ήλιου, συνετέλεσε στην διάσωση και διατήρηση της Γης των Πατέρων τους. Δύο όμως γεγονότα, κατά την ταπεινή μου άποψη συνετέλεσαν και θα συνεχίσουν αρκετά όχι μόνο στην διατήρηση του όμορφου χωριού μας, αλλά και στην περαιτέρω ανάπτυξή του. Οι Σεισμοί τον έτών 1967-68 και το επικείμενο πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Ανάπτυξης LEADER II. Οι Σεισμοί, που από πολλούς ονομάστηκαν «Σωσιμοί» και οι οποίοι δεν είχαν ανθρώπινα θύματα, έδωσαν την δυνατότητα σε πολλούς, χάριν και της βοήθειας της Πολιτείας (Δάνεια κλπ) να οργανωθούν και πάλι την ζωή τους κτιζοντας πολλές νέες κατοικίες. Το επικείμενο κοινωνικό πρόγραμμα στηρίξης LEADER II, αν αξιοποιηθεί σωστά θα δώσει στο χωριό μας μεγαλύτερη ΑΝΑΠΤΥΞΗ!

Είναι πράγματι δυσκόλο να αναλύσει κανείς, μέσα στον λίγο φιλόξενο χώρο της νέας εφημερίδας μας, αξιολογήσει προστάθειας του ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, το ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LEADER II. Θεωρώ όμως ότι έστω και τα λίγα ενημερωτικά στοιχεία που μπορεί να παρατεθούν αυτή την στιγμή, θα είναι ωφέλιμα και χρήσιμα και για την ανάπτυξη του χωριού μας και για την πρόοδο των κατοίκων του και κυρίως εκείνων που κατοικούν μόνιμος σ' αυτό.

Ο σκοπός της κοινωνικής πρωτοβουλίας LEADER, είναι ιδιαίτερα σημαντικός για τις ορεινές αγροτικές περιοχές του Νομού μας και κυρίως τις μειονεκτικές.

Αποτελεί σημαντικό μαγιά ανάπτυξης αγροτουρισμού, δημιουργίας απασχόλησης και βελτίωσης των συνθηκών ζωής. Η μέχρι τώρα εφαρμογή του προγράμματος LEADER I, στις Επαρχίες Παγωνίου και Κόνιτσας έδωσε σπουδαία αποτελέσματα. Κατασκευάστηκαν ξενώνες, ιδιωτικοί και κοινοτικοί, μουσεία, έργα προστασίας φυσικού περιβάλλοντος-ιδρύθηκαν μικρομεσαίες επιχειρήσεις κλπ. Πάνω

από έναμισον ΔΙΣ, δαπανήθηκε και δαπανάται για τους σκοπούς του.

Το επικείμενο πρόγραμμα LEADER II, έχει τα ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ στην πρώτη γραμμή των περιοχών ενδιαφέροντος! Το ακριβές ύψος της χρηματοδότησης δεν είναι ακόμη γνωστό. Σίγουρα όμως θα είναι της τάξης άνω των τριών ΔΙΣ. Απαιτούνται όμως ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ-ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ. Προτάσεις «Καινοτόμες» όπως απαιτεί η φιλοσοφία των προγραμμάτων LEADER. Η αναπτυξιακή Εταιρεία Αγροτικής Ανάπτυξης «ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε.» στην οποία κατά πάσα πιθανότητα θα ανατεθεί η εκτέλεση και αυτού του προγράμματος, όπως και του LEADER I, μπορεί να βοηθήσει προς αυτήν την κατεύθυνση. Κυρίως με την ενημέρωση και την πρόκληση ενδιαφέροντος. Προτίστας όμως θα απαιτηθεί ενδιαφέρον από τους Τζουμέρκοις, από τους Πραμάντιους. Είναι η ώρα και η ευκαιρία να αξιοποιηθεί το νερό μας, το Σπήλαιο «Ανεμότρυπας», να κατασκευαστεί κοινοτικός ξενώνας. Είναι η ώρα οι «ντόπιοι» να σκεφθούν την δημιουργία μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Κυρίως όμως είναι η ώρα να δώσουμε στο υπέροχο φυσικό περιβάλλον

του χωριού μας μορφή σύγχρονη, αναπτυξιακή, τουριστική. Το κέντρο του χωριού μας με τον ιστορικό τον πλάτανο, ο περιβάλλον χώρος της υπέροχης εκκλησίας μας, η αναστήλωση του παλαιού ιστορικού κτιρίου με τις καμάρες μπορεί να αναμορφωθεί. Η τσιμεντοπλάκα του πεζοδρομίου μπορεί και πρέπει να αντικατασταθεί με υλικό προσιδιάζοντα προς το περιβάλλον. Τα πεζούλια, οι σκάλες να επενδυθούν. Κάγκελα κατάλληλα να κοσμοούν και προστατεύουν τους επί μέρους χώρους και ο κατάλληλος φωτισμός πρέπει να τοποθετηθεί.

Οι παραπάνω λιγοστές σκέψεις μου, ένα και μόνο έχουν σκοπό: Να προβληματίσουν όλους εκείνους που σκέφτονται «κάτι καλό» για το χωριό μας, πέρα από μικροδιαφορές και μικροσκοπιμότητες. Η ευκαιρία που θα παρουσιασθεί για την αξιοποίηση της την ανάπτυξη του χωριού μας με την εφαρμογή των προγραμμάτων LEADER II θα είναι πράγματι μεγάλη. Θα είναι ίσως μοναδική! Η μη εκμετάλλευσή της ισοδυναμεί με έγκλημα.

Κανείς δεν είναι πρόθυμος να εργλημάτιζε εναντίον εκείνων που υπεραγατά. Τον ΤΟΠΟ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΤΟΥ!

Η Συνένωση των Κοινοτήτων

Πριν από δέκα περίπου χρόνια, η πολιτεία ύστερα από σοβαρή μελέτη του θέματος, ψήφισε ειδικό νόμο για τη συνένωση κοινοτήτων σε μεγαλύτερες διοικητικές μονάδες-δήμους. Παρέχονται μάλιστα και κάποια οικονομικά κίνητρα για την υλοποίησή του.

Η προσπάθεια αυτή θέβαια δεν προχώρησε, εκτός από λίγες περιπτώσεις, σκοπώντας τις προφανώς στην αδιαφορία των υπευθύνων, στους συναισθηματισμούς και τους τοπικιστικούς εγωισμούς των κατοίκων κάθε κοινότητας.

Η συγχώνευση όμως των μικρών κοινοτήτων σε δήμους είναι, όπως φαίνεται, ένα μέτρο σωστό και θα πρέπει να προχωρήσει. Θα είναι προς το συμφέρον τους η ένωση σε δήμους (γιατί αυξάνει τις δυνατότητες ενώ ο διαχωρισμός ελαττώνει αυτές).

Τα σημερινά δεδομένα και οι συνθήκες που επικράτησαν τα τελευταία χρόνια, όπως μείωση του πληθυσμού των χωριών, οδικό δίκτυο όλων σχεδόν των οικισμών με το κέντρο, ενισχύουν την άποψη για τη συνένωση πλέον των κοινοτήτων σε δήμους. Καλύτερα θα ακούγεται η φωνή από ένα σύνολο κοινοτήτων οργανωμένων σε δήμο για την επίλυση των διαφορών απημάτων τους, παρά η μεμονωμένη φωνή κάποιων μικρών και ξεχασμένων κοινοτήτων.

Υπάρχουν προβλήματα σοβαρά στις κοινότητες υδρευση-ηλεκτροδότηση-κατασκευή δρόμων-αποκομιδή απορριμμάτων (κα), τα οποία η κάθε κοινότητα ξεχωριστά δεν μπορεί να αντιμετωπίσει. Δεν αποτελεί πια λόγο πια με τη συνένωση των κοινοτήτων οι μικρές θα εξαφανισθούν. Καμία κοινότητα δεν πρόκειται να πάθει τίποτα, απλώς δεν θα έχει κοινοτικό γραμματέα-κλητήρα και θα εκπροσωπείται από τους εκλεγμένους συμβούλους και τον πρόεδρό της.

Η συνένωση των κοινοτήτων είναι χρήσιμη. Ο κατακερματισμός που υπήρχε σήμερα θα πρέπει να πάψει να υπάρχει και αν' αυτών να δημιουργηθούν δήμοι για καλύτερη πρόοδο.

Είναι ανάγκη λοιπόν να προχωρήσουμε και εμείς με αποφασιστικότητα, ώστε να γίνει πραγματικότητα το μέτρο αυτό, που ίσως θα δώσει νέα πνοή στο χωριό μας.

Για να υλοποιηθεί, πρέπει να συνεργασθούμε δημότες και κοινοτάρχες, απολαγμένον από συνθήκες του παρελθόντος, τοπικούς παραγοντισμούς, συναισθηματισμούς και μικροσυμφέροντα, ώστε ο τόπος και τα χωριά μας να δουν καλύτερες μέρες.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Α. ΛΙΑΝΟΣ

Από τη ζωή των νομάδων κτηνοτρόφων

Όταν «έπεφταν» λύκοι στα γρόκια

Στις ρηματοπιές που ξεχειμάζαν οι νομάδες, μακριά από τους ανθρώπους και στους λογωμένους τόπους όπου βοσκούνταν τα κοπάδια τους, πάθαιναν μεγάλες ζημιές από το «ζ' λαπ-κό-ζουλάπι», το ξηραμένο, όπως το έλεγαν γιατί δεν ήθελαν ούτε να το ονομάσουν από πρόληψη και φόβο· πίστευαν δηλ. ότι άμα το «μελετάν» το αναφέρουν στην κουβέντα τους, θα το έβλεπαν στην πραγματικότητα ν' αφανίζει τα ζωντανά τους.

Κι ενώ οι πραταραίοι είχαν το νου τους και τα μάτια τους δεκατέσσερα στο φύλαγμα των προβατιών και λαγοκοιμούνταν νυχτοήμερα στο πτερό του κοπαδιού, δεν μπορούσαν ν' αποφύγουν τη φέρα από το ξηραμένο, τον αχόρταγο λύκο, το γέννημα και το θρόμμα του λόγγου, που όταν τον ζόριζε η πείνα, ορμούσε «σα στραβός» στα μαντριά κι έκοβε ένα, δύο, πέντε, δέκα γιδιοπρόβατα, μέχρι ενενήντα ενιά· «στα εκατό σκάει» λένε οι τζιομπαναράιοι· γι' αυτό το μίσος τους για το αγρίμι αυτό είναι ασυμφιλίωτο· δεν τρώει να ζήσει, αλλά σφάζει αδίστακτα ένα μπουλινόκι πρόβατα, αφού η ασληστία του δεν έχει όρια. Την ασίγαστη και προαιώνια διαμάχη των νομάδων με το λύκο φανερώνουν τα πολλά τοπωνύμια: λυκοποριά, λυκολάγαδο, λυκοβούνι, λυκόστομο, λυκόβρυση, λυκοτρίχι, λυκόραχη, λυκόρεμα... Οι επιθέσεις των λύκων γίνονταν σε κατοικημένες· όταν έπεφτε δαυτή κι ασταμάτητη βροχή, απλωνόταν σκοτάδι πέρα για πέρα και οι άγριες ριπές των αέρηδων προξενούσαν κοσμοχαλασιά, οπότε εύρισαν ευκαιρία τ' αγριοζούλαστα να δράσουν· δεν είναι τυχαία η παροιμία: ο λύκος στην αντίφα χαιρείται. Αυτό βέβαια δεν ήταν κανόνας αφού στις 17 Φλεβάρη του 1964 που ξεχειμάζαμε στο Μεγαλά Σηρομέρο, μια γλυκιά φεγγαροβραδιά, δυο λύκοι «έλαβαν στον ύπνο» τα τζιομπανόσκυλα, πήδηξαν μέσα στο στερεομάντρι, πρόγγισαν τα πρόβατα που από το φόβο τους «πήραν οβάρια» το φάγαν του μαντρίου τους και σκόρπισαν στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα· ώσπου να «νιώσουν» ο αδερφός και ο πατέρας μου, οι λύκοι ξέκοψαν ένα μπουλινόκι, το «ξελάμισαν» από τα κονάκια, το «ντροχίασαν» σ' ένα γράδιωμα με κοντοπούναρα κι άρχισαν να σφάζουν· τα χαράματα καταφέραμε να «μυτλάξουμε» τα στέφρα, κατατρομαγμένα και σκόρπια σε πέντε μεριές· από το μέτρο έλειψαν δεκατέσσερα· τα βρήκαμε ξεκοιλιασμένα εδώ κι εκεί· η πίκρα μας δεν ξεχάστηκε ολόκληρη τη χρονιά εκείνη.

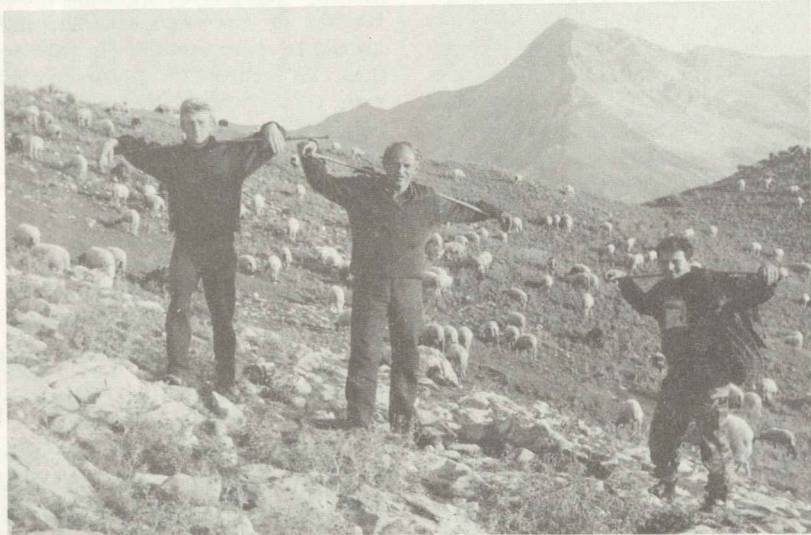
Για να κρατάνε τ' αγριοζούλαστα μακριά από τα πρόβατα τους οι νομάδες έμπνηχαν γύρω-γύρω από τα μαντριά και τα γρόκια (ξωμάντριά με κλάρες) μεγάλες φούρες και τις έζωναν με σχοινί· ανάμεσα στις φούρες κρεμούσαν «σκαζούρια» σκαζήτρα· παλιόκαπες, παλιοπαντέλωνα, παλιο-

σακάκια και γενικά κάθε «ρέτζιλο». Από την πολυχρονία πείρα τους κοντά στα ζωντανά είχαν μάθει ότι οι λύκοι φοβούνται πολύ τα φίδια γι' αυτό τη νύχτα οι νομάδες άφηναν γύρω από τα μαντριά κατάχαμα τριχιές, να τις νομίζουν φίδια τα ξηραμένα και ν' απομακρύνονται.

Στις βαλαώρες του Αστακού Σηρομέρου και στα πλάια του Μπουύ-στου (Ακαρνανικά βουνά), οι λύκοι είχαν τις φωλιές τους σε απόμακρες και απόμερες λογωμένες πλαγιές απ' όπου έκαναν τις κουρσάρικες νυχτικές επιδρομές τους· αλλά ζημιές στις βλαχόστανες έκανε και το «διαβα-τ(ικό)» ζουλάπι που ξεκοβόταν από

κοιμούνταν «κατάλακα» σε ξωμάντριά, σε λάκες ή πλαγιές ζωσμένες με απλό φράχτη, φτιαγμένους με παλιούρια, γκορτζιές, πουνράρια. η πατροπαράδοτη συνήθεια να μη φτιάχνουν μαντριά με λούρια και άχυρα για τα στερεοκοπάδα, παρά τις ανελέητες σφαγές τους από τα ζουλάπια, κράτησε μέχρι τις τελευταίες δεκαετίες (1980).

Τα γιδιοπρόβατα που «είχαν καρφώσι» οι λύκοι σε κάποιο σημείο του κορμιού τους, οι νομάδες τα γιαιτροπόρευαν με «το ζεμάτισμα». Έριχναν δηλ. στις πλινγές τους λάδι ζεματισμένο ώσπου να «ψηθούν», να κλείσουν. Ο φόβος που έπειρνε το κοπά-

Γλυκοχαράζουν τα βουνά κι η πλάση ομορφαίνει το λεν στα πλάια οι πέρδικες, οι σταυραίοι ξυπνάνε κι οι Πραμαντιώτες οι βοσκοί τα πρόβατα σκαρίζουν· Ο Σταύρος είναι ο τσέλιγκας, ο Κώστας ο στερεφάρης κι ο Μίχα Χήρας ο ξανθός, ο πρώτος γαλαριάρης.

Ο Σταύρος Καρατζής, ο γιός του Κώστας και ο Μιχάλης Χρ. Χήρας με το κοπάδι του. Στο Κραλινότικο και Παχτουριώτικο σύνορο, στο βάθος η Κακαρότσα. 10 Αυγ. 1994.

κάπου κυνηγημένο από τα τζιομπανόσκυλα και ξετοπιμέντρο από παγάνες χωρικών και κτηνοτρόφων· γι' αυτό οι πραταραίοι βρίσκονταν παντοτινά σ' επιφυλακή και δεν άφηναν το κοπάδι «μοναχό» ούτε τη μέρα. Δεν ήταν μόνο η φέρα που πάθαιναν, αλλά «χό-λιασαν» για το βασάνισμα και τον άγριο χαμό των ζωντανών τους από τα κοφτερά δόντια του λύκου. Είχαν ακατάλυτο δέσιμο με τα πρόβατα τους οι παλιοί πραταραίοι γιατί αυτά ήταν η συντροφιά τους, η ίδια η ζωή τους μιας και δεν είχαν σχέσεις με άλλους ανθρώπους στις ερημιές που ζούσαν· ο θρήνος και ο οδυρμός των γυναικών που έβλεπαν ξεκοιλιασμένα γιδιοπρόβατα από το ξηραμένο, σκορπισμένα εδώ κι εκεί, ήταν το ίδιο σπαρταχτικό, όπως όταν έχαναν αγαπημένο τους πρόσωπο.

Τα στέφρα ήταν τα πρόβατα που δέχονταν τις πιο συχνές και εξοντωτικές επιθέσεις των άγριων ζουλαπιών γιατί τα γρόκια τους βρίσκονταν μακριά από τα κονάκια αλλά και γιατί

διε μετά από άγρια περιπέτεια με το ξηραμένο ήταν φανερός· τα πρόβατα για τρεις-τέσσερις μέρες προγγούσαν στη βοσκή με το παραμικρό ξάφνιασμα· από την απότομη παρουσία του πρατάρη μπροστά τους, από το πέταγμα αγριοπουλιού, από το ξαφνικό αλύχτημα σκυλιού, το απότομο σαλαπτό ή σφύριγμα τζιομπανών· το βράδυ της μέρας εκείνης δεν ήθελαν με κανένα τρόπο να κοιμηθούν στο ίδιο μέρος γι' αυτό οι νομάδες τους «άλλαζαν το γρόκι» μετατοπίζοντας τις κλάρες του φράχτη· αλλά και όλη τη βραδιά «θροζόνταν», όλη την ώρα προγγούσαν, δεν είχαν λαρωμό· γι' αυτό κι ο παρατάτης τους έμενε ξαγρυπνός και κάθε τόσο έβανε τα μακρόσυρτα και παρατεταμένα Χουγιατά του να τα ενθαρρύνει. Αν δε λυσομνούσαν ο αέρας κι η βροχή, ο τζιομπάνος δίπλα από το γρόκι άναβε φωτακαιά για να πυρώνει το «ξεροκό-ταλο» ψωμί του, αλλά να την έχει συντροφιά ο ίδιος και τα ζωντανά του.

Πρωτόφαντη σε αγριότητα και πρωτογονισμό ήταν η βραδιά που «έπεφτε ζλαπ(ικό)» στη στάνη· τα σκυλιά με το μανιασμένο τους αλύχτημα έδιναν το σύνθημα στον πρατάρη που νυχτοπλάγιαζε στο πτερό του κοπαδιού πιστωμένος με το χοντροκοπάτι του· έβαζε αυτός τότε τις φωνές, και τα σφύριγματα και ξυπνούσε όλη τη βλαχόστανη· από τη βίαση τους να προλάβουν πολλοί άντρες πετιούνταν από τον ύπνο αλαφιασμένοι, έβγαζαν ξυπόλυτοι έξω από τα καλύβια, ενώ άλλοι στην προσπάθειά τους να ποδέσουν τα παπούτσια τους, τα φορούσαν ανάποδα· άλλοι «περδικλώ-νονταν» από τα ξύλα που είχαν μέσα στα κονάκια για τη φωτιά κι έπεφταν «καταή» βρίζοντας με αγριοφονάρες πάνω στην αγωνία τους, άλλοι χτυπούσαν το κεφάλι τους στην πόρτα του καλυβιού· από το κακό και τη φασαρία ξυπνούσαν τα γερόντια, οι γυναίκες και τα παιδούρια· τα βυζανιά-ρικά «έβαναν του σκουζμού» κι οι μικρομάνες πάσχιζαν να τα μερώσουν μέσα σ' άγρια μεσάνυχτα.

Τέλος άμα έβγαζαν όλοι έξω από τα καλύβια με φωνές και «σιουρτά», «έκοβαν πέρα τα πλάια» ρίχνοντας τουφεκίες κι «ανάγκασαν», παρακινούσαν τα σκυλιά να «χυμίσουν», να ριχτούν καταπάνω στο ξηραμένο. Οι παρορμητικές συνθηματικές φράσεις: πάρτου Καψά(η), Πάρτου Αρβανί(η), έδιναν και έπαιρναν μέσα στη νυχτιά. Κι ήταν φορές που τα τζιομπανόσκυλα έφταναν σε απόσταση αναπνοής από το ξηραμένο, οπότε αυτό στην απόγνωσή του, στεκόταν, γύριζε προς τα σκυλιά και γρύλιζε απειλώντας τα ή ριχνόταν πάνω τους και τα ξέριζε στην κυριολεξία· ακούγονταν τότε μέσα στην καρδιά της θεοσκοτεινής βραδιάς το πνιχτό γρύλισμα του λύκου, το δαιμονισμένο ουρλιαχτό των σκυλιών που δέχονταν τις νυχιές και τις δοντιές του, το ρεκατό του «καφωμέ-νου» γιδιού—κι αν τύχαινε τη νύχτα εκείνη να μανιάζει η θεομηνία· το απειλητικό βρονταριό από τ' αστροπελέκια τ' ουρανού και τ' απανωτά τουφεκίσματα των Τζιομπαναράιων, που έσμιγαν σε μια πρωτόγνωρη όπερα ασύγκριτη σε πάθος, πείσμα και αγριότητα· την ώρα εκείνη τ' άγρια και τα ήμερα της φύσης ρίχνονταν σ' ένα ανελέητο αγώνα επιβίωσης.

Όταν κόπαζε η σκληρή μάχη με το ξηραμένο και οι νομάδες με τα σκυλιά κατάφεραν να το «ξετοπίσουν» να το ξελακίσουν από τα κονάκια, μια παγερή βουβωμάρα επικρατούσε, ώσπου το ζουλάπι παρακινημένο από την πείνα του και αγριεμένο γιατί απέτυχε η νυχτιάτικη επιδρομή του, «έπεφτε» στη γειτονική στάνη. Εκεί άναβε πάλι ο πόλεμος, τα χουγιατά, τα ουρλιάσματα κι τουφεκίες... κι άχαζαν τα λαγκάδια και οι στεναδιές.

Τις περισσότερες φορές ο λύκος κατάφερνε να πηδήξει στο γρόκι και να

Συνέχεια στην 8η σελ.

ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΙΚΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ

(Γιατί το λέμε έτσι;)

«Χαμός στο Ίσιωμα»

Όλοι φυσικά οι Πραμαντιώτες αλλά και ευρύτερα οι κάτοικοι σχεδόν όλης της Ηπείρου αλλά και άλλων διαμερισμάτων της πατρίδας μας έχουν πει ή τουλάχιστον έχουν ακούσει την παραπάνω φράση.

Όσο κι αν φαίνεται παράξενο η φράση είναι πραμαντιώτικη. Πάνω απ' το χωριό μας στου πρόποδες της Στρογγυούλας υπάρχει μια μικρή επίπεδη επιφάνεια που ονομάζεται Ίσιωμα. Κάπου εκεί κοντά ήρθαν πριν εκατόν τριάντα (130) χρόνια περίπου επιτροπές απ' τα δυο γειτονικά χωριά Πράμαντα και Μελισσοσυργούς και έβαλαν τα σύνορά τους. «Τω 1872 την ημέρα του αγίου Πνεύματος επήγαν και έβαλαν το σήνορο εις το ίσιωμα οι πραμαντιώτες με τους μελισσοσυργιότους» γράφει η σχετική ενθύμηση εκκλησιαστικού βιβλίου της Αγ. Παρασκευής Πραμάντων.

Πάντοτε οι Πραμαντιώτες προπολεμικά καλλιεργούσαν το Ίσιωμα και έπαιρναν απ' εκεί αρκετή σοδειά.

Σήμερα το Ίσιωμα αλλά και όλη η περιοχή του Μαρκόπουλου δεν καλλιεργείται και έχει σκεπαστεί από πυκνό δάσος άγριων δέντρων κυρίως ελάτων και κέδρων.

Το έτος 1909 ο Ιωάννης Πουτέσης που κατάγονταν απ' το Αργυρόκαστρο, δικώμενος απ' τους Τούρκους για πλήθος ανδραγαθίες, ήρθε κι εγκαταστάθηκε με τα παλικάρια του στο μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής κοντά στο δρόμο προς τους Μελισσοσυργούς. Σκοπός του ήταν, από εδώ που είχε σχετική ελευθερία κινήσεων, μιας και η Πράμαντα ελευθερώθηκε απ' τους Τούρκους το 1881, να προετοιμάσει των αγώνα για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων και των άλλων, υπόδουλων ακόμη, περιοχών. Εδώ λοιπόν συγκέντρωνε όπλα και αντάρτες εθελοντές και μαζί με την υπόλοιπη Ηπειρωτική Εταιρεία που δρούσε σε άλλα μέρη προετοίμαζαν την απελευθέρωση των Ιωαννίνων.

Τα Πράμαντα από το Γήπεδο (Ιούλιος '93)

Αρκετοί χωριανοί μας κατατάχτηκαν στο σώμα του καπετάν Πουτέση (Νούτσος, Αρμύρας, Μολώνης κ.α.) και βοήθησαν κι αυτοί με τις δυνάμεις που διέθεταν στον όλο αγώνα.

Ο Πουτέσης κατάλαβε γρήγορα πως για να πετύχει στο σκοπό του χρειαζόταν καλή οργάνωση, άκρα μυστικότητα και εχεμύθεια και δε διέταξε καθέναν που παρέβαινε τους παραπάνω όρους ή επιδίδονταν σε πράξεις που δε άρμοζαν στα ιπποτικά ήθη και έθιμα του αντάρτικου σώματος του (κλοπές, ατιμίες κλπ) να τους κρίνει με σύντομες διαδικασίες και να τους καταδικάζει σε θάνατο. Έτσι η περιοχή μεταξύ μοναστηριού Αγ. Παρασκευής και Ισιώματος έγινε ο τάφος πολλών εκείνη την εποχή.

Ο κ.Χρήστος Τσουμάνης, Μιχαλιτωτής, εκδότης του περιοδικού «Η φωνή του Μιχαλιτσιού» αναφέρει σε κάποιο τεύχος σχετικά.

Αυτά όμως που διέπρωτε το σώμα του Πουτέση αιγά-αιγά μαθεύτηκαν στους κατοίκους της περιοχής και απέδιδαν τα ανωτέρω με τη φράση «χαμός στο Ίσιωμα».

Με λίγα λόγια δηλαδή στην περιοχή του Ισιώματος, χάνονται άνθρωποι.

Η φράση αυτή από τότε έμεινε και λέγεται ως σήμερα μπορώ να πω δε, πως είναι συνηθέστατη και χρησιμοποιείται για να καταδείξει: καταστροφή μεγάλη, κακοκαρία, χιονοθύελλα, πολλούς θανάτους από δυστύχημα κλπ.

Για τη φράση αυτή και την ιστορία της άκουσα τη συχρεμένη Νάση Γεωργάκινα, που πέθανε αιωνόβια, διατηρώντας ως το θάνατό της δυνατή μνήμη και πνευματική διαύγεια.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Σκέψεις, κρίσεις, σχόλια, προτάσεις...

Η κοπή της πίτας

Σε μια ζεστή ατμόσφαιρα ο σύλλογος Πραμαντιωτών Ιωαννίνων, έκοψε την καθιερωμένη πρωτοχρονιάτικη πίτα στο ξενοδοχείο Ξενία.

Ο χώρος ασφυκτικός, νέοι και γέροι, χωριανοί και φίλοι, αντάλλαξαν ευχές για το 1995.

Στην προσφώνησή του ο πρόεδρος της αδελφότητας, μίλησε για τις δραστηριότητες του συλλόγου (αδελφότητας) και τόνισε ιδιαίτερα την ξεχωριστή σημασία που έχει για τους απανταχού Πραμαντιώτες η τράπεζα αίματος.

Στην εκδήλωση αυτή τιμήθηκαν με αναμνηστικό έπαινο τα παιδιά των Πραμαντιωτών που επέτυχαν στα πνευματικά ιδρύματα της χώρας.

Στην τυχερή που πέτυχε το «φλουρί» δόθηκε το χρηματικό ποσό των 10.000 δρχ.

Θερμά συγχαρητήρια στα μέλη του Δ.Σ. για την εκδήλωση αυτή και για την ακούραστη προσφορά τους.

Κέντρο Υγείας

Το 1989 χτίστηκε το Κ.Υ. Από τότε η εγκατάλειψή του σε ανθρωπινό δυναμικό και σε εξοπλισμό είναι γνωστή. Μια τόσο μεγάλη και ορεινή περιοχή, που απέχει 70 χιλιόμετρα από το πλησιέστερο Νοσοκομείο έχει πολλές ανάγκες. Φτάνουν πια οι υποσχέσεις που ακούσαμε όλα αυτά τα χρόνια. Πρέπει μέσα στο 1995 λίγο πριν από το 2.000, τα λόγια να γίνονται πράξη.

Χ.Κ.

Coctail Bar - Cafe

Πλατ. Μαβίλη (Μώλος) - Τηλ.: 36.311

ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΑ
«ΜΟΥΡΑΓΙΟ»

Πλ. Μαβίλη 7 Τηλ.
32.626 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ

«ΤΑ ΓΡΕΚΙΑ
ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ»

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΒΑΝΑΣ

Λερούσκου 9 Σει-
σμόπληκτα Τηλ.
42.423

Παραδειπόμενα του χορού

» Παρέα τεσσάρων από-
μων, τα οποία δεν ήξεραν τι
θα πει Πράμαντα και κατά
πού πέφτει, βγήκαν να πε-
ράσουν το Σαββατόβραδο
σε κάποιο κέντρο. Αφού γύ-
ρισαν, φαίνεται, διάφορα κέ-
ντρα, έφτασαν και στο δικό
μας. Μπήκε ο ένας μέσα. Απ'
την ερευνητική ματιά του κα-
ταλάβαμε ότι κάτι ζητούσε.
Του δόθηκαν απ' τον αρμό-
διο του Συλλόγου οι εξηγή-
σεις για τους όρους του χο-
ρού. Βγήκε και σε λίγο ξανα-
μήκε με την παρέα του πιά-
νοντας μια γωνιά της αίθου-
σας, όπου υπήρχαν και οι
μοναδικές κενές καρέκλες.
Πληροφορούμε τους ανα-
γνώστες, ότι η παρέα αυτή
έφυγε τελευταία απ' το χο-
ρό, αφού πρώτα χόρεψε για
ώρες πάνω στην πίστα.

» Μέλος του νέου Κοι-
νοτικού Συμβουλίου μας και
παλιός συμμαθητής του
προέδρου του Δ.Σ. του Συλ-
λόγου μας ξεδίπλωσε τις χο-
ρευτικές του αρετές στο ζεί-
μπέκικο και βαθμολογήθηκε
με άριστα, κατά γενική εκτί-
μηση. Με τα συγχαρητήριά
μας του στέλνουμε και την
ευχή μας για παρόμοια από-
δοση και στον άλλο ρόλο,
για τον οποίο τον προόρισε
ο λαός των Πραμάντων.

» Θέλοντας ο Σύλλογος
να προβάλει τα δώρα της λα-
χειοφόρου αγοράς, ώστε να
τα βλέπουν οι καλεσμένοι,
για ν' αγοράζουν με μεγαλύ-
τερη διάθεση τα λαχεία μας,
τοποθέτησε την τηλεόραση
κοντά στην πίστα του χο-
ρού, γιατί ξέραμε ότι από 'κει
θα περάσουν όλοι. Έτσι
όμως κινδύνευε η «σωματι-
κή της ακεραιότητα». Κατά
σύμπτωση δίπλα της κάθισε
ο χωριανός μας Νίκος Τσα-
κούμης, ο οποίος μας υπο-
σχέθηκε ότι θα την προσέχει
μέχρι την ώρα της κλήρω-
σης. Τη συνέχεια την ξέρε-
τε. Ο κ. Τσακούμης αναγκά-
στηκε μετά την κλήρωση να
την προστατέψει καλύτερα
πηγαίνοντάς την στο αυτο-
κίνητό του, γιατί ήταν ο με-
γάλος τυχερός της βραδιάς.
Την είχε κερδίσει.

Χ.Τ.

ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΙΚΑ ΠΟΙΗΤΙΚΑ

Ο Πραμαντιώτης ποιητής Βασίλης Κ. Μάργαρης του οποίου η πνευματι-
κή προσφορά είναι πολύμορφη και μεγάλη, τόσο στον ηπειρωτικό χώρο όσο
και στον εύρετο ελλαδικό το έτος 1986 εξέδωσε απ' τις εκδόσεις
«ΗΡΙΔΑΝΟΣ» το βιβλίο του «ΠΟΙΗΜΑΤΑ 1965-1985».

Ανθολογούμε απ' τη συλλογή του αυτή, για το παρόν φύλλο της εφημερί-
δας μας το ποίημά του:

ΤΟ ΔΑΣΟΣ

Να περπατήσω θέλω απόψε μόνος
και σαν παιδί να τρέξω μες στα δάση,
Λεύτερα να πηδώ, να τραγουδώ, να σκούζω
ως το πρωί χωρίς καθόλου να με νοιάσει.

Σ' άγνωστα μονοπάτια να πλανιέμαι
και να μην έχω εγώ σκοπό κανένα'
σάμπως αγρίμι χάμω να κυλιέμαι
πάλι να ορμώ και να τρέχω ολόενα
μέσα σ' αυτό το δάσος το μυστήριο...

Από ψηλά θα μ' ακλουθά τ' αχνό φεγγάρι,
κι ως με θεωρεί θα αναρωτιέμαι ανίδιο,
πως τάχα να μου εδόθη ετούτη η χάρη...

(1983)

Οικία Σπύρου Βουρλόκα (Ιούλιος '93)

Από τη ζωή των νομάδων κτηνοτρόφων

Συνέχεια από την 6η σελ.

«κόψει» επιτόπου ένα-δύο πρόβατα, άλ-
λοτε ξεκοβε ολόκληρο μπουλούκι το ξη-
μέρωμα τα σκυλιά έγλειφαν τις πληγές τους, από το μέτρο όμως των προβατιών
έλειπαν δυό, πέντε, δέκα και περισσότερα' αυτό το επιβεβαίωναν τα βαριόπτε-
ρα όρνια που οσμίζονταν τα «ς (δυ) λαποφαγωμένα» γιδοπρόβατα, έπλεκαν γύ-
ρους στην περιοχή κι έπεφταν με κρωξίες και φτεροσάλαγο στο θρασύμα.

Τα τζομπανόσκυλα ένιωθαν ταπεινωμένα οι πραταραίοι διάβαζαν τη λύ-
πη στα μάτια τους' δεν είχαν διάθεση να χωρατέψουν με τ' αφεντικά τους, κρύ-
βονταν στις τούφες' οι τζομπαναράιοι τα «μαύλαγαν» να τα ταΐσουν, να τα
χαϊδέψουν και να τα ενθαρρύνουν γιατί έδωσαν τη μάχη με τ' αγριόσκυλα, το
αλλά έχασαν' η φίρα ήταν προϋπολογισμένη.

Μεγάλες ζημιές από το λύκο πάθαιναν οι τζομπαναράιοι στο ξεχεινοπω-
ριό, που περνούσαν ένα-δυό μήνες ώπου να «τοιμογεννιάσουν» τα κοπαδιά.
Το ξεχεινοπωριό ήταν τόπος ντυμένος με ασφάκες, πουρνάρια, βελανιδιές, σκί-
να, κουμαριές' ακόμα και τη μέρα το αγόρι αυτό, ζήγωνε το κοπάδι κι αρ-
παζε κάποιο ξαφνιασμένο πρόβατο που έβρασε μόνο του στην «κοντέλα» του
κοπαδιού, αφού ήταν δύσκολο στον πρατάρη να βλέπει ολόκληρο κοπάδι με
400-500 πρόβατα σε λογαυμένα μέση. Στις στράτες του φθινοπώρου και της
άνοιξης οι νομάδες κτηνοτρόφοι στους διάφορους σταθμούς και στα βλαχο-
περάσματα, άφηναν φθόρο στους πεινασμένους λύκους άφταιγα γιδοπρόβατα,
παρά το γεγονός ότι τα φύλαγαν νύχτα και μέρα ξαγρυπνοι. Το ένστικτο της
αυτοσυντήρησης τύφλωνε το ζουλάκι αυτό που όρισε ακράτητο στο σωρό του
κοπαδιού αφηφώντας τζομπανόσκυλα και τζομπαναράιους. Στην Παλιαυλή, το-
ποθεσία ανάμεσα από Ανοιξιάτικο και Αμφιλοχία Βάλτου οι διαβαταραίοι νο-
μάδες πάθαιναν μεγάλες νίλες από το ξηραμένο.

Οι λύκοι, τα καπλάνια, τα τσακάλια και οι αλεπούδες κρατούσαν ολόχρο-
νις ξαγρυπνούς τους πραταραίους, τους ανθρώπους της νύχτας, της αυγής, του
ήλιου και των καταιγίδων, τους αιώνιους σκλάβους των κοπαδιών και του κύ-
κλου των εποχών, τους μοναξιασμένους και λημονημένους ξωμάχους της ελ-
ληνικής υπαίθρου.

Νίκος Β. Καρατζένης Φιλιππιάδα Πρέβεζας

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ Α.Ε. ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ

Με φιλοδοξίες και ενθαρρυντικά
μηνύματα ξεκίνησε και τη φετεινή
χρονιά τη δράση της η Α.Ε.
ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ.

Η ποδοσφαιρική ομάδα του χωρι-
ού μας ιδρύθηκαν πριν από 10 χρό-
νια.

Από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα,
χάρη στις φιλότιμες προσπάθειες πολ-
λών χωριανών μας, βρίσκεται σε ψηλά
επίπεδα επιδόσεων, συναγωνίζεται
όλες τις ομάδες επάξια και ελπίζει σύ-
ντομα να βρεθεί στην Α' κατηγορία.

Η θετική πορεία της ομάδας μας
σηματοδοτεί την αρχή της αναβάθμι-
σης του αθλητισμού των νέων παιδιών
από την Πράμαντα και την επέκταση
αυτού και σε άλλες αθλητικές δραστη-
ριότητες πέραν του ποδοσφαίρου.

Στόχος του Δ.Σ. της Α.Ε. ΠΡΑ-
ΜΑΝΤΩΝ ήταν και είναι η συγké-
ντρωση και αξιοποίηση όλων των νέ-
ων από το χωριό μας που έχουν διά-
θεση για προσφορά στον τομέα του
αθλητισμού.

Στην ανοδική πορεία της ομάδας
θέλουμε να σημειώσουμε ότι αποφασί-
στικά συνέβαλε η άριστη συνεργασία
τόσο των μελών της Διοίκησης, όσο
και των ποδοσφαιριστών μεταξύ τους.

Έδη τη φετινή χρονιά, μέχρι τη
στιγμή που γράφεται αυτό το άρθρο
αφού κατορθώσαμε να ξεπεράσουμε
το πρόβλημα της έδρας του γηπέδου
της ομάδας, πετύχαμε μια σειρά νίκες
που μας φέρνουν τη στιγμή αυτή στη
Β' θέση του ομίλου.

Θα θέλαμε μέσω της στήλης αυτής
να ευχαριστήσουμε θερμά όλους
όσους βοήθησαν στο ξεπέρασμα των
δυσκολιών, στην κατανόηση και συ-
νεργασία που επέδειξαν σ' όλους του
παράγοντες και στη θερμή ανταπόκρι-
σή τους να συμμετέχουν στις διάφορες
εκδηλώσεις της ομάδας της.

Ευχαριστούμε όλους τους ποδο-
σφαιριστές και ιδιαίτερα αυτούς που
δεν είναι χωριανοί μας, αλλά δουλεύ-
ουν και προσφέρουν τα μέγιστα για
την ανάδειξη αυτής της ομάδας.

Επίσης ευχαριστούμε την κοινότη-
τα του χωριού μας, την αδελφότητα
Πραμαντιωτών Ιωαννίνων και τους
συνχωριανούς μας που βρίσκονται
στα Γιάννενα και στην Αθήνα για τη
θερμό ενδιαφέρον τους και την προ-
σφορά τους.

Θα ήταν παράλειψη βέβαια να μη
ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα τους χωρι-
ανούς, αδελφούς Ρίζου από την Αθή-
να για το πλούσιο και πολύτιμο υλικό
που μας προσέφεραν.

Τέλος καλούμε όλους τους Συγχι-
ριανούς μας κι ιδιαίτερα τους νέους
που μπορούν να προσφέρουν στον το-
μέα του αθλητισμού, να πλαισιώσουν
την προσπάθειά μας με την παρουσία
τους και την προσφορά τους.

Κ.Λ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Μέλη του Δ.Σ. είναι
Πρόεδρος: Γεωργήμος Σπύρος
Αντιπρόεδρος κ' Γενικός Αρχηγός
Λιανός Κων/νος
Γεν. Γραμμ.: Στάμος Αναστάσιος
Ταμίας: Γκιώκας Γεώργιος
Μέλη: Λάμπρης Νικόλαος, Μιάμ
Χρήστος, Κονταξής Θεόφιλος
Λιανός Κων/νος